

ปัญหาในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตของประเทศไทย

นางสาว วีรวรรณ พูลพิพัฒน์

004875

วิทยานิพนธ์

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

แผนกวิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๕

Problems in Collection of Excise Tax of Thailand

Miss Veravan Phoonphiphat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1972

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีเป็นส่วนประกอบ
การศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

สมาน อำนวย

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์ควบคุมงานวิจัย

ดร. อรัญ ธรรมโน

วันที่ ๑๐ เดือน พฤษภาคม พ. ศ. ๒๕๑๕

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตของประเทศไทย

ชื่อ   นางสาววิวรรณ พูลพิพัฒน์   แผนกวิชา การบัญชี

ปีการศึกษา   ๒๕๑๔

- ก -

บทคัดย่อ

ประเทศชาติจำเป็นต้องหารายได้ให้เพิ่มขึ้นทุกปี เพื่อนำมาจัดหาบริการและสวัสดิการแก่ประชาชนภายในประเทศ วิธีการที่สำคัญและเป็นหลักในการที่รัฐบาลของประเทศจะนำมาใช้ในการหารายได้คือเก็บภาษีจากประชาชน ภาษีที่จัดเก็บอาจแบ่งได้เป็นภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม ภาษีสรรพสามิตถือว่าเป็นภาษีทางอ้อมอย่างหนึ่ง ซึ่งนับว่าจะเพิ่มความสำคัญโดยจะเป็นเครื่องมือที่จะเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐ ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการส่งเสริมให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมภายในประเทศมากขึ้น เป็นเหตุให้รัฐขาดรายได้ส่วนหนึ่งจากอากรขาเข้าซึ่งกรมศุลกากรเป็นผู้จัดเก็บ เนื่องจากปริมาณสินค้าที่นำเข้าลดน้อยลง เพราะมีการผลิตได้ภายในประเทศแล้ว ฉะนั้นรัฐจึงต้องหารายได้ทางอื่นมาเพื่อชดเชยรายได้จากอากรขาเข้าที่ขาดไปนี้ โดยลักษณะของภาษีสรรพสามิตซึ่งการจัดเก็บภาษีจะเรียกเก็บจากผู้ผลิตสินค้า รัฐจึงอาจใช้ภาษีสรรพสามิตเป็นเครื่องมือในการหารายได้มาชดเชยรายได้ส่วนที่ขาด โดยเรียกเก็บภาษีจากสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศในรูปของภาษีสรรพสามิตด้วย เมื่อภาษีสรรพสามิตจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้นในอนาคต และขอบเขตของภาษียิ่งจะขยายกว้างออกไปมากขึ้น จึงควรได้มีการศึกษาเพื่อที่จะได้ปรับปรุงให้ภาษีสรรพสามิตมีความเหมาะสม ตลอดจนปรับปรุงวิธีการจัดเก็บและการควบคุมการจัดเก็บให้รัดกุมขึ้น เพื่อให้ภาษีสรรพสามิตมีความสำคัญในการหารายได้แก่รัฐต่อไป

Theses Title   Problems in Collection of Excise tax of Thailand
Name   Miss Veravan Phoonhiphat Department Accounting
Academic Year   1971

- 1 -

Abstract

Since the nation needs to increase the revenue annually in providing services and welfare for her people. The important and main technique that the government uses in getting the income is taxation. Tax is divided into two classes a direct tax and an indirect tax. An excise tax is classified as one of the indirect tax which is playing an important role as a government tool in raising country revenue. Because at present Thai government is promoting and encouraging the domestic industries, so the nation loses some amount of import duties which are collected by the Custom Department, since the quantities of imports are decreasing as a result of increasing in domestic products. Thus the government must seek the other sources of income to compensate the loss. According to the nature of the excise tax which is levied from the manufacturers, it can be used as a device for the government to balance the revenue, by levying an excise tax on domestic manufactured products. In the near future, an excise tax is more important and will be levied more and more on a wide variety of products items. So it is necessary to develop a suitable excise tax system as a mean of revenue measure.

คำนำ

การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต" สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ดร. อรรถ ธรรมโน ผู้อำนวยการกองสรรพสามิต กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง ในการรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการเขียนวิทยานิพนธ์ ตลอดจนได้สละเวลาอันมีค่าช่วยตรวจแก้ไขและแนะนำหนังสือต่าง ๆ เพื่อประกอบการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณข้าราชการชั้นผู้ใหญ่กรมสรรพสามิต คือ ทานรองอธิบดีฝ่ายบริหาร คุณเพื่อ สุวรรณิน และทานรองอธิบดีฝ่ายจัดเก็บภาษี คุณเจริญ ประกาศสุขการ ตลอดจนข้าราชการชั้นหัวหน้ากรมสรรพสามิตที่ได้ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการขอทราบข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์

สารบาณ

๒
หน้า

บทคัดย่อ - ภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อ - ภาษาอังกฤษ.....	ข
คำนำ	ค
ตาราง ๑	ง

บทที่ ๑ บทนำ

ความหมายของภาษีสรรพสามิต	๑ - ๒
หลักการในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต	๒ - ๖
การหลักการภาษีสรรพสามิตของผู้ประกอบการ.....	๖ - ๙
ข้อดีข้อเสียของภาษีสรรพสามิต	๙ - ๑๐
ลำดับและวิธีการเขียนวิทยานิพนธ์	๑๑ - ๑๑

บทที่ ๒ ภาษีสรรพสามิตในต่างประเทศ

ประเทศสหรัฐอเมริกา	๑๒ - ๒๐
ประเทศสวีเดน.....	๒๐ - ๒๕
ประเทศญี่ปุ่น	๒๕ - ๓๓
ประเทศฟิลิปปินส์.....	๓๓ - ๓๘
ประเทศเกาหลี.....	๓๘ - ๔๔

บทที่ ๓ ภาษีสรรพสามิตของประเทศไทย

ความสำคัญต่อรายได้ของประเทศ	๔๖ - ๔๘
ประวัติกรมสรรพสามิต.....	๔๘ - ๕๒
ประเภทของสินค้าที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิตและวิธีการจัดเก็บภาษี.....	๕๒ - ๕๔
ภาษีสุรา.....	๕๕ - ๖๗
ยาสูบ.....	๖๗ - ๗๑
น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน.....	๗๑ - ๗๔
เครื่องดื่ม.....	๗๔ - ๗๙

บทที่ ๓ ก๊าซธรรมชาติของประเทศไทย (ต่อ)

ซีเมนต์.....	๗๙ - ๘๑
ไม้ซีกไฟ.....	๘๑ - ๘๓
เครื่องซีกไฟ.....	๘๔ - ๘๕
ไฟ.....	๘๕ - ๘๕
ยานักดู.....	๘๕, - ๘๗

บทที่ ๔ ปัญหาในการจัดเก็บภาษีธรรมชาติ

ปัญหาด้านวิธีการจัดเก็บภาษี.....	๘๘ - ๙๑
ปัญหาด้านการควบคุมการจัดเก็บภาษี.....	๙๒ - ๑๑๒
ปัญหาจากความก้าวหน้าทางตลาดของธุรกิจ.....	๑๑๒ - ๑๑๗
ปัญหาเรื่องภาษีซ้อน.....	๑๑๗ - ๑๑๘

บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ ..... ๑๑๘ - ๑๔๐

บรรณานุกรม - _____

ประวัติเอกสาร - _____

II. PUBLIC FINANCE
II. 1. National Government Actual Revenue Classified by Major Sources

(ตาราง ๑)

(Millions of Baht)

Period	TAXATION												CONTRIBUTION						Total revenue ^{2/}					
	Income taxes			Indirect taxes									Total tax revenue	Sales and charges	Contribution from Gov't enterprises & dividends	Miscellaneous revenue and income ^{2/}								
	Personal	Corporation	Total	Import duties					Export duties															
				Total	of which:				Total	Rice		Other export duties ^{1/}												
(1)	(2)	(3)	(4)		Mineral fuel & lubricants	Chemicals	Ma-chinery	Manu-factured goods		(9)	Premium		Duties	(11)	(12)	(13)	Business taxes	Selective sales taxes	Fiscal mono-polies	Royal-ties	Licences & fees	Others taxes	(19)	(20)
1960	375	207	582	2,061	515	179	413	636	1,233	745	143	345	552	979	306	127	263	99	6,202	228	150	197	6,777	
1961	440	223	662	2,360	557	200	484	723	1,277	872	189	216	778	990	305	146	240	109	6,868	208	158	215	7,449	
1962	450	273	728	2,521	699	244	512	792	1,098	753	161	184	1,447	831	279	165	228	138	7,435	231	178	158	8,002	
1963	472	320	792	2,780	642	211	635	920	1,164	819	172	173	1,527	853	359	180	255	150	8,060	252	313	194	8,819	
1964	537	357	894	2,840	584	275	725	945	1,609	1,238	202	169	1,795	1,049	428	236	266	180	9,297	275	123	257	9,957	
1965	642	492	1,134	2,830	298	306	780	1,020	1,570	1,192	197	181	2,039	1,517	487	324	289	197	10,387	328	232	397	11,344	
1966	702	591	1,293	3,496	313	373	1,034	1,235	1,361	995	192	174	2,505	1,744	496	379	314	256	11,844	354	284	419	12,901	
Q. I	268	63	331	813	87	82	235	272	387	234	59	44	583	429	97	89	67	103	2,899	78	178	122	3,277	
Q. II	156	277	433	825	83	93	234	302	463	347	65	51	599	495	152	101	77	51	3,196	134	30	99	3,459	
Q. III	136	149	285	885	83	93	261	314	286	194	49	43	677	432	114	94	100	45	2,918	75	34	72	3,099	
Q. IV	142	102	244	973	60	105	304	347	225	170	19	36	646	388	133	95	70	57	2,831	67	42	126	3,066	
1967	845	649	1,494	4,285	422	452	1,334	1,468	1,318	995	199	124	2,918	2,079	492	356	333	294	13,569	366	461	384	14,780	
Q. I	344	73	417	1,146	106	115	367	372	255	161	59	35	750	515	122	81	75	125	3,486	75	305	123	3,990	
Q. II	192	323	516	1,066	57	124	322	390	394	296	64	34	775	580	136	92	80	57	3,696	98	44	112	3,950	
Q. III	148	177	326	1,046	112	109	328	338	382	301	52	29	697	468	129	91	97	53	3,289	121	73	11	3,494	
Q. IV	161	74	235	1,027	87	104	317	368	287	237	24	26	696	516	105	92	81	59	3,098	72	38	138	3,346	
1968	979	776	1,755	4,974	574	495	1,583	1,669	1,568	1,268	173	127	3,155	2,315	579	357	365	337	15,405	426	568	490	16,889	
Q. I	378	73	451	1,397	236	130	428	418	349	274	43	32	812	543	172	98	85	136	4,043	87	346	115	4,591	
Q. II	245	380	625	1,197	141	120	397	395	374	315	33	26	807	585	116	89	95	79	3,967	116	70	98	4,251	
Q. III	187	226	413	1,190	86	122	398	385	361	292	40	29	754	610	157	94	109	65	3,753	99	103	114	4,069	
Q. IV	169	97	266	1,190	111	123	360	471	484	387	57	40	782	577	134	76	76	57	3,642	124	49	163	3,978	
1969	1,181	850	2,031	5,437	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1,506	1,037	- 469	-	3,450	2,645	599	370	344	422	16,804	372	617	529	18,322	
Q. I	462	88	550	1,286	128	131	395	448	513	419	- 94	-	837	681	123	79	74	178	4,321	94	44	122	4,581	
Q. II	248	431	679	1,318	150	156	452	463	399	281	- 118	-	866	715	90	97	79	108	4,351	95	412	191	5,049	
Q. III	243	234	477	1,492	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	280	149	- 131	-	900	623	233	101	108	62	4,281	99	129	27	4,536	
Q. IV	228	97	325	1,341	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	314	188	- 126	-	847	621	153	93	83	74	3,851	84	32	189	4,156	
April	103	29	132	429	46	46	151	155	140	99	- 41	-	286	254	40	39	28	39	1,387	33	303	42	1,771	
May	74	161	235	421	45	50	123	145	117	81	- 36	-	285	210	38	27	22	36	1,391	28	35	36	1,490	
June	71	241	312	468	59	60	173	163	142	101	- 41	-	285	261	12	31	29	33	1,573	34	33	113	1,783	
July	91	118	209	487	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	106	69	- 37	-	285	185	90	36	55	17	1,470	34	35	-	1,519	
August	76	68	144	530	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	87	43	- 44	-	298	219	11	23	26	23	1,266	29	33	27	1,480	
September	76	48	124	475	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	87	37	- 50	-	286	255	132	37	27	22	1,445	36	36	-	1,537	
October	85	30	115	453	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	131	84	- 47	-	289	206	11	28	24	20	1,277	30	14	72	1,393	
November	60	35	95	423	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	91	46	- 45	-	275	202	56	29	22	18	1,211	26	3	53	1,298	
December	83	32	115	465	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	92	58	- 34	-	283	213	86	36	37	36	1,363	28	10	64	1,465	
1970	512	119	631	1,397	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	295	169	- 126	-	870	728	171	100	87	197	4,476	110	32	232	4,850	
Q. I	272	470	742	1,361	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	230	193	- 87	-	895	782	132	105	93	93	4,483	154	413	-	-	
January	127	32	159	542	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	108	64	- 44	-	323	249	71	34	32	86	1,604	38	13	140	1,795	
February	158	21	179	417	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	84	45	- 39	-	278	211	13	29	25	55	1,291	31	9	63	1,394	
March	227	66	293	438	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	103	60	- 43	-	269	268	87	37	30	56	1,581	41	10	29	1,651	
April	99	40	139	462	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	74	40	- 34	-	309	289	14	35	19	40	1,381	36	21	57	1,495	
May	80	144	224	464	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	96	68	- 28	-	292	249	58	36	41	27	1,487	31	59	25	1,602	
June	93	286	379	435	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	110	85	- 25	-	294	244	60	34	33	26	1,615	87	333	61	2,096	
July	96	115	211	490	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	63	43	- 20	-	343	273	54	33	46	32	1,545	45	48	62	1,700	

^{1/} Representing total import duties received by the Treasury minus amounts shown in column 11.

^{2/} Excluding coins issued and proceeds from loans. The original amounts have been adjusted to take into account time-lag items.

Sources: Columns 5-8 & 11, Department of Customs;

All other columns, Comptroller-General's Department.